

Kronik i Kristeligt Dagblad, december 2017.

Unikke oplevelser kan tænde fælles tro

Af Charlotte Rørth

Journalist NORDJYSKE Medier og forfatter, senest til "Vi mødte Jesus", Gyldendal, 2017.

Danmark har haft 500 års katolicisme, så kom den reformation, der gav os 500 års protestantisme, og nu er der lige så mange reformationer i gang, som der er medlemmer af den danske folkekirke og måske flere endnu.

Jeg er klar over, at det er mest moderne at være negativ og nervøs overfor individualiseringen, men i så fald drætter jeg ud af det fælles pessimistkor. Jeg står ved, at jeg er fuld af håb over at opleve så mange mennesker tage deres egen tro på sig.

Over det ganske land fordyber mennesker sig i dag i tro. De higer og søger og snakker med hinanden, læser bøger og render til foredrag, undersøger og udspørger, forsøger sig frem og når måske, måske ikke frem til, at de tror som de fleste.

Nogle snerrer mere end blot en smule af dem, der er søgende og tillader sig at bevæge sig ind i forskellige trosretninger. Som om, det er en fejl ved dem, at de ikke fra første dag kan de kristne dogmer ord for ord og tilslutter sig dem uden videre.

Noget af det fineste ved mennesket er ellers vores nysgerrighed overfor den anden og det andet. Vi er født forundrede ind i verden. Hvad er det for en gave, vi har fået? Hvordan kan vi takke?

Hvis man ønsker, alle bliver kristne, kan man selvfølgelig blive nervøs for, at folk fristes af noget andet, når nu de bevæger sig ud i verden. Man kunne også hvile i, at netop den kristne tro og i særdeleshed den protestantiske binder det enkelte menneske så direkte til Gud, at det nok skal gå alt sammen, som det udtrykkes her i det nordjyske, hvor jeg bor.

Vi har hver og en et eget forhold til Gud. Fra os til ham. Et bånd der hænger ned fra himlen, lodret som korset, kan man sige. Det bånd har han til alle. Og det bindes fast et sted inde i os, hvor vi ikke engang altid selv kan nå.

Netop det bånd er så individualistisk som noget og passer derfor perfekt ned i den tid, vi lever i nu, og hvis udvikling kun ser ud til at eskalere de næste mange, ja, måske de næste 500 år.

Martin Luther talte og skrev om den enkeltes tro. Om den personlige tro. Der var ikke noget gruppepres og en nødvendig og konstant synliggørelse af trosgraden. Det var netop den, han ville gøre op med. Andre skulle ikke kunne dømmes om andres tro. Den enkelte skulle selv finde og bære sin tro.

Hvad kan passe bedre til det moderne menneske?

Og hvad kan være bedre for fællesskabet?

Netop ved at anerkende det enkelte individs egen tro og lade ham og hende stå fast i den, kan korsarmene bredes ud, og vi kan nå næsten.

Det er denne bevægelse, luthersk/evangelisk teologi handler om. Fra den enkelte op til Gud og ud til andre. Det er hele formålet. Vi hjælper ikke andre for at få point til os selv, men fordi det er selve meningen med at være her.

For at gøre det skal vi holde vores eget bånd Gud så stærkt, at vi ikke mister balancen, når vi rækker armene ud igen og igen.

Mange mennesker mærker båndet helt konkret. Over halvdelen af os har oplevelser.

Religionssociologer og andre er ikke enige med mig som kristen om, hvor de stammer fra, men de anerkender dem. De ved, at for dem, der har oplevelserne, har de ofte religiøs eller spirituel karakter.

Oplevelserne gør tit folk søgende, gør dem nysgerrige efter at vide mere om, hvad de kan tro på, og hvordan de kan udøve deres tro sammen med andre. Betyder en lysoplevelse som eksempel, at man skal komme i folkekirken hver søndag?

Om der er flere, der har oplevelser nu end før, ved ingen, men oplevelserne vil givet få mere fylde, nu vi lever i denne individualistiske tid.

De taler lige ind i den: Her er noget, jeg oplever, som er unikt for mig, som jeg kan bruge som afsæt for mit liv.

Vi, der lever nu, har ikke selv valgt at blive født i en individualistisk tid, men skal lære at leve i den så menneskeligt godt, som vi kan.

Det gør vi på mange måder. Blandt andet ved at vove at tale om oplevelser og ved at stå ved håbet om, at netop ved at begynde samtalen tidstypisk inde i den enkeltes liv kan vi mødes og følges ad ud i det fællesskab, som vores samfund er.

Nogle vælger som de naturvidenskabelige forskere at se oplevelser som en art fantasi, som vi hver især skaber. Andre ser dem som en henvendelse et sted fra, som nogle af os kalder Gud, andre noget andet.

Det kan være bedst for nogle at tie, men det skal i et demokratisk land som vores være et frit valg. Vi må ikke håne dem, der fortæller. Det er sket for tit. Desværre. Det sårer. Og samfundet går glip af store gaver.

Oplevelser tænder i de fleste en nysgerrighed og andægtighed, en ydmyghed og en taknemmelighed. Det er dyder, der kun har godt af at blive støvet af og brugt flittigt.

Oplevelser tænder også det personlige engagement i troen, som mange har mistet eller aldrig har haft. De kaster troen ind der, hvor den kan spire. For man forstår det ikke, men sanser det. Og bliver nødt til at undersøge.

Uanset hvad, efterlader oplevelsen oveni de fleste med noget, der i dag næsten er pinligt at sige højt. Noget, der er mere grænseoverskridende end at indrømme, at man har erfaret noget mærkeligt.

Oplevelser lægger en følelse af stor kærlighed, en følelse af at være elsket og at elske.

Oplevelserne styrker båndet til Gud og breder armene ud til næsten, kan man også sige.

Men det står ikke klart, hvor den samtale med alle de mange mennesker kan tages hen, så den kan få betydning for det samfund, alle de også er med til at skabe.

Mange tusinde kommer til mine foredrag, mange af dem i folkekirkeligt regi. Det er bevægende at opleve den omsorg og nysgerrighed, de møder hinanden med, og at høre, hvor interesserede præsterne er i deres sognebørns sjæleliv og -tanker.

Men der mangler viden om, hvordan de mange oplevelser kan blive en del af et fælles trosliv.

Netop i vores nutid kan det være en vej til at få betydning i de liv, mennesker lever, at folkekirken taler med om oplevelser. Ikke for at tækkes individualiseringen, men for tage det enkelte menneske seriøst. For at forankre den personlige tro og bruge den som afsæt for det fællesskab, som jeg erfarer, oplevelserne lægger en længsel efter hos mange.

Oplevelser er jo i øvrigt slet ikke en ny foreteelse. De har fundet sted før. På marker og veje, for hyrder og hærens folk. Noget har vist sig. Og nogles liv blev et andet.

Glædelig jul.